

tilbage for at udfinde, hvad han har meent. Jeg maa tilstaae, at jeg maaskee har været noget forsømmelig i den Retning, naar jeg i de senere Aar har staaet ligeoverfor den ærede Rigsdagsmand, idet jeg ikke har søgt ogsaa at gaae tilbage og at vise den samme Opmærksomhed imod ham ved at fremdrage hans tidligere Ytringer. Jeg tilstaaer, at jeg i det Stykke har været en Synder overfor ham, thi det ærede Medlem har overfor min Fortid vist en ganske anden Opmærksomhed, end jeg her i Salen har vist, at jeg tillægger hans. — Det ærede Medlem kom til at omtale Kirkecommissionens Historie, og det er jo ganske paa sit Sted, naar vi tale om at give Penge til en ny Kirkecommission, at man da seer tilbage for at see, hvorledes det tidligere har forholdt sig med dette Spørgsmaal. Det ærede Medlem gjorde sig megen Umage i den grundlovgivende Forsamling for at faae det staaet fast i Grundloven, at en Kirkecommission skulde høres, før Grundlovens § 80 — dens nuværende § 75 — kunde bringes til Gjennemførelse, og han har stadigt været en stor Beundrer af og Forsvarer for en Kirkecommission, naar der var Tale om kirkelige Spørgsmaal, saaledes at det altsaa ikke kan overraske, at han fremdeles er det. Jeg var blandt dem, der vare vare saa heldige at faae sat igjennem, at Grundloven virkelig blev renset for en sliq Anerkjendelse af en Kirkecommission's Betydning for kirkelige Spørgsmaal, og jeg tør sige, at jeg fremdeles har staaet paa det samme Standpunkt overfor det ærede Medlem. Da der siden blev Tale om at bevilge Penge til en Kirkecommission, var det først Minister Madvig, som foreslog at bevilge 10,000 Rd. til en saadan. For det Første blev denne Sum nedsat til 5,000 Rd., og dernæst er det klart af hele Forhandlingen, at disse Penge kun bleve bevilgede, fordi Minister Madvig erklærede, at han, hvis de ikke bleve bevilgede, vilde fratænde som Minister. Det var Hensynet til, at man ikke ønskede at faae denne Mand ud af Ministeriet, men ikke saa meget Hensynet til Kirkecommissionen, der besvægede mange af Thingets ærede Medlemmer til at stemme for disse 5,000 Rd. Jeg var blandt dem, som besvæget stemte derimod, thi

jeg har, som sagt, altid været en bestemt Modstander af sliqe Kirkecommissioner. Erfaringen har vist mig — og denne min Erfaring er bleven bekræftet mangefold ved, hvad der er foregaaet siden den Tid —, at der opstaaer en Fare for vort constitutionelle Liv ved at have en saadan Magt, en saadan Stat i Staten, og at det, at den paa den ene eller den anden Maade faaer Anerkjendelse af den lovgivende Magt, senere vil kunne paaberaabes. Uagtet jeg altsaa ikke interesserede mig for, at Madvig dengang skulde udtræde, var jeg imod Commissionen. Senere kom det Spørgsmaal for, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds (Hall) fremhævede, nemlig om de 2,000 Rd., som Minister Ørsted foreslog, men jeg hørte ikke, at det høitærede Medlem nøiagtigt omtalte, hvorledes det egentlig forholdt sig med dette Spørgsmaal. Det forholdt sig saaledes dermed, at disse 2,000 Rd. ikke skulde være en Forøgelse af de 5,000 Rd., men Forslaget sigtede til, at naar de 5,000 Rd. ikke heelt bleve forbrugte, men f. Ex. kun de 3,000 Rd. bleve forbrugte i det Finantsaar, for hvilket Bevillingen var givet, skulde Ministeren have Ret til i det næste Finantsaar at bruge af den tilbagestaaende Sum indtil 2000 Rd. Der var altsaa ikke Spørgsmaal om at bruge Mere end 5000 Rd., men der var kun Spørgsmaal om, hvorvidt Ministeren maatte have Tilladelse til at fordele Summen paa to Finantsaar, istedetfor at bruge den i eet. Dette er dengang blevet klart godtgjort under Forhandlingerne, idet den daværende Formand i Thinget rettede et Medlem, som havde fremsat en anden Anskuelse. Da det kun er nogle saa Vintre, haaber jeg, at den høitærede Formand ikke vil nægte mig at oplæse, hvad Formanden i Thinget dengang sagde, for at vise det Medlem, som havde fremsat en anden Formening, Betydningen af Forslaget. Han sagde: „Der er i den sidst udfomne Finantslov bevilget 5000 Rd.; der er her ikke Spørgsmaal om at bevilge noget Nyt, men kun om i nærværende Finantslovsforslag at optage indtil 2000 Rd. af de tidligere bevilgede 5000 Rd., forsaavidt de til den Tid ikke ere brugte.“ Dette var Thingets daværende Formands Forklaring af den Sag, der laa for. Naar man